

چالش‌ها و الزامات حکمرانی محلی در آذربایجان شرقی بررسی شد

نشست «چالش‌ها و الزامات حکمرانی محلی در آذربایجان شرقی» از سلسله نشست‌های استانی ...

ایسنا/آذربایجان شرقی نشست «چالش‌ها و الزامات حکمرانی محلی در آذربایجان شرقی» از سلسله نشست‌های استانی «چهارمین همایش ملی و دومین همایش بین‌المللی حکمرانی متعالی» با حضور الیاس گل‌محمدزاده، جانشین فرمانده سپاه عاشورا، محمد خانی، مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب آذربایجان شرقی، اکبر رضایی، مدیرکل صدا و سیما استان، علی آذریان، جامعه‌شناس و مدرس دانشگاه به میزبانی سپاه عاشورا برگزار شد.

الیاس گل‌محمدزاده، جانشین فرمانده سپاه عاشورا در این نشست به بیان شاخص‌های حکمرانی محلی و گروه‌هایی که در این حیطه فعال هستند، پرداخت و اظهار کرد: نقش حلقه‌های میانی که ارتباط بین مردم و حاکمیت را برقرار می‌کنند در بحث حکمرانی متعالی از اهمیت بالایی برخوردار است.

به گزارش ایسنا، وی با بیان این که حلقه‌های میانی یکی از مباحث مورد توجه بوده و بایستی از این ظرفیت استفاده شود، گفت: حکمرانی متعالی در واقع برگرفته از منظومه حکومت و نظام ولایت فقیه و منظومه ارکان انقلاب اسلامی همان دین اسلام، ولایت فقیه و مردم است.

وی در ادامه با اشاره به فعالیت گروه‌های مختلفی چون بسیج، هیأت امناء و انجمن‌های اسلامی در مساجد به عنوان یکی از ارکان مهم حکمرانی محلی، تأکید کرد: یکی از مشکلات موجود در مباحث فرهنگی این است که معمولاً کارها به صورت جزیره‌ای انجام می‌گیرد اما لازم است تا فعالیت‌های فرهنگی در مساجد با هماهنگی لازم بین متولیان و بر اساس کارهای مهندسی شده باشد.

تدوین آیین‌نامه «مجلات اسلامی»

گل‌محمدزاده در ادامه از تدوین آیین‌نامه «مجلات اسلامی» از سوی این نهاد خبر داد و گفت: در بحث مجلات اسلامی به صورت همه‌جانبه به مسائل نگاه کردیم. بر این اساس، مشکلات مختلف مجلات احصاء و حل می‌شود. حتی در بحث بافت فرسوده که یکی از مباحث مهم کلانشهر تبریز است، می‌توان ذیل بحث «مجلات اسلامی» قرارگاهی تشکیل داد تا با ایجاد هماهنگی‌ها بین ارگان‌های ذی‌ربط به هم‌افزایی در حل این معضل مهم شهر رسید.

لازمه رسیدن به اهداف احصای الزامات و روش‌های حکمرانی است

اکبر رضایی، مدیرکل صدا و سیما آذربایجان شرقی نیز در ادامه اظهار کرد: برای این که جامعه‌ای بتواند به اهداف خود برسد باید روش‌ها، الزامات و چالش‌های مربوط به حکمرانی را احصاء و عملیاتی کند.

وی، لازم‌های حکمرانی در مباحث اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی را وجود یک پایه مشخص عنوان کرد و گفت: این پایه در جامعه ما، فرهنگ است و حکمرانی در تمامی زمینه‌های کشور ما بایستی فرهنگی باشد. برای این امر هم ابتدا باید ابزارها و الزامات فرهنگی احصاء شده و برای عملیاتی کردن آن‌ها هم ساختار تعیین شود.

وی خاطر نشان کرد: یکی از مشکلات اساسی ما در جامعه امروز و بعد از گذشت ۴۵ سال از پیروزی انقلاب اسلامی این است که ساختارهای ما با فرهنگ ما تعارض دارد. مثلاً پایه تمامی زمینه‌ها در غرب بر مبنای سود و ربا طراحی می‌شود و ربا در این کشورها رواج دارد. در حالی که ربا در فرهنگ ما حرام است پس با ورود ساختارهای بانک غربی به ساختارهای بانکی ما شاهد تعارضات مختلفی می‌شویم.

وی گفت: در بحث ساختار شهری نیز ساختاری برگرفته از غرب در جامعه ما شکل گرفته و ما در مسیر رسیدن به تمدن اسلامی دچار روزمرگی شدیم.

رضایی افزود: اگر بخواهیم حکمرانی جامعه ما بر اساس آرمان‌های امامین انقلاب باشد لاجرم باید شاخص‌های فرهنگی دخیل در حکمرانی احصاء شوند که برای این امر، نهادسازی لازم بوده و مسجد نیز یکی از این نهادها است.

وی با اشاره به تأکید امام خمینی (ره) بر محوریت مسجد در اوایل انقلاب، ادامه داد: دشمن نیز از اهمیت مسجد باخبر بوده و بر روی این موضوع تلاش می‌کند.

وی با بیان این که لازم‌های احصاء شاخص‌های فرهنگی جامعه، شناخت فرهنگ است، اظهار کرد: دو نوع فرهنگ در جامعه وجود دارد که شامل فرهنگ ملی و محلی یا بومی می‌شود. در فرهنگ ملی یکسری اشتراکاتی با سایر کشورها داریم که در راس آن دین قرار دارد و یکسری دیگر نیز شاخص‌های فرهنگی بومی و محلی هستند که ابتدا باید تنه درخت حکمرانی را با فرهنگ ملی شکل دهیم و سپس شاخه‌های آن را بر اساس فرهنگ بومی و محلی اضافه کنیم. تا زمانی که این امر محقق نشده، برنامه‌ریزی برای حکمرانی بهبود خواهد بود.

مدیرکل صدا و سیما آذربایجان شرقی با بیان این که دین، زبان و آداب و رسوم از ویژگی‌های اصلی فرهنگ مردم خطه آذربایجان است، گفت: دین برای مردم این خطه اهمیت بسیاری دارد و وقتی بحث دین به میان می‌آید، همه اختلافات کنار گذاشته می‌شود. از سویدی دین ما هم یک دین هنجاری است.

وی ادامه داد: غرب بر روی قانون و نظم تکیه بسیاری دارد در حالی که جامعه شناسان غربی معتقد هستند که تکیه بیش از حد به قانون، جامعه را افسرده و معیوب می کند. دین ما نیز یک دین هنجاری است یعنی همه امورات آن داوطلبانه انجام شده و اجباری نداریم.

وی افزود: در آیه ششم سوره توبه آمده که: «وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ» (و اگر یکی از مشرکان (تحت تعقیب) از تو پناه خواست او را پناه ده تا کلام خدا را بشنود، سپس او را به جایگاه امنش برسان، زیرا آن ها گروهی هستند که نمی دانند.) این آیه نشان از آزادی دادن به انسان برای شنیدن کلام خدا دارد و اجباری در پذیرش آن نیست اما وقتی سوار کشتی اسلام شد باید الزامات آن را هم رعایت کند.

«حکمرانی آب» از مهمترین شاخص های حکمرانی محلی

خانی، مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب آذربایجان شرقی نیز در ادامه اظهار کرد: حکمرانی محلی می تواند شاخص های مختلفی داشته باشد که یکی از اصلی ترین شاخص های آن مربوط به آب و انرژی است. به نحوی که در این خصوص هر سیستم و دستگاهی مثل جهادکشاورزی، آب و فاضلاب، آب منطقه ای و ... برای خود برنامه هایی بدون اطلاع از چالش های سایر دستگاه ها دارند.

وی خاطر نشان کرد: حل این موضوع مستلزم این است که یک حکمرانی واحد در بحث آب و انرژی تشکیل یابد تا انسجامی بین شرکت های زیرمجموعه وزارت نیرو شکل بگیرد.

تبیین نقش مساجد در حکمرانی محلی

علی آذریان، جامعه شناس و مدرس دانشگاه نیز در ادامه با اشاره به تدوین مقاله ای با عنوان «آینده پژوهی نقش مساجد در شکل گیری مشارکت های مردمی»، اظهار کرد: آینده پژوهی سه محور دارد که یکی از آن ها، وزن گذشته است. در بررسی تاریخ اسلام می بینیم نخستین اقدامی که پیامبر اسلام(ص) در زمان هجرت به مدینه و تشکیل حکومت اسلامی انجام دادند، تشکیل مسجد به نام مسجد «قبا» است.

وی با اشاره به جایگاه بی بدیل مساجد در کمک به مردم سالاری دینی طی ۱۴۰۰ سال گذشته، افزود: دومین اقدام در بحث آینده پژوهی، بررسی وضعیت فعلی و گام بعدی تعیین استراتژی و ملزومات آینده است. مساجد ما امروز نقاط ضعف و قوتی دارند که استراتژی مهم برای حل آن ها تدوین سند و حرکت مبتنی بر اساس آن است.

وی در ادامه با اشاره به مفهوم سرمایه اجتماعی، تاکید کرد: مردم، رهبری و ایدئولوژی بسیار قدرتمند سه رکن اساسی سرمایه اجتماعی جمهوری اسلامی را تشکیل می دهند.

«مساجد» بستری برای همگام ساختن انسان های ناهمگن

آذریان در ادامه با اشاره به وضعیت مساجد در شهرهای اسلامی چون قاهره، تهران و اسلام آباد، اظهار کرد: مساجد جامع به عنوان مرکز کانونی این شهرها در دوران های مختلف ایجاد شده اند. در برخی شهرهایی که بعدا تشکیل یافتند نیز افراد بسیار متفاوت و ناهمگنی در این مناطق جمع شدند که تنها راه برای همگام کردن آن ها هم ایجاد مساجد است.

دوران صفویه، دوره ای باشکوه برای مساجد

وی با اشاره به اهمیت مکان یابی و فضاسازی مساجد مبتنی بر خواستگاه های جمهوری اسلامی و اندیشه های تاریخی، افزود: دوران صفویه یکی از دوره های باشکوه مساجد کشور از نظر فضاسازی محسوب می شود.

وی با بیان این که مساجد، نقطه کانونی اتحاد مردم در صورت بهره گیری صحیح از آن است، گفت: یکی از کارکردهای مهم مساجد در دوره حاضر مربوط به مباحث اقتصادی است. در دورانی که دنیا با تهدید ویروس منجوس کرونا مواجه بود، مقام معظم رهبری با بیان مفهوم جدید «رزمایش مومنانه»، اقدامی بی نظیر در سطح دنیا را رقم زدند و یکی از مکان هایی که رزمایش مومنانه از آن محل عملیاتی شد، مساجد و به دست بسیجیان بود.

این مدرس دانشگاه خاطر نشان کرد: در دورانی که مردم اروپایی، فروشگاه ها را غارت می کردند، در ایران افراد آسیب پذیر و نیازمند، محله به محله شناسایی و کمک های معیشتی بین خانه ها توزیع شد.

وی با اشاره به نقش سیاسی مساجد در امر انتخابات و مردم سالاری دینی، گفت: امروزه یکی از جدی ترین هدف دشمنان جمهوری اسلامی، از بین بردن تحکیم خانواده است و مساجد در امر تحکیم خانواده نقش قابل توجهی دارند.

وی ادامه داد: یکی از کارکردهای مهم مساجد، تحقق آرمان ها و ارزش ها است. متأسفانه ما معمولاً سعی می کنیم که ارزش ها را در اشخاص بینیم در حالی که واقعیت باید عکس این امر باشد و اشخاص را با ارزش ها بسنجیم.

آذریان افزود: دومین کارکرد مساجد نیز شناخت رویدادها و پدیده ها است. طی چند دهه اخیر هزاران پدیده اجتماعی مختلف در کشور ما رخ داده است که هنرنمایی مساجد با الهام از اندیشه های امام(ره) را در تمامی این پدیده ها شاهد بودیم.

وی با بیان این که افراد و شخصیت های بزرگی چون حاج قاسم سلیمانی در دهه اخیر از میان بسیجیان و مسجدی ها بودند، گفت: گفتمان سازی مفاهیم، تبیین هویت دینی جامعه و شناخت دقیق از محلات پیرامونی از دیگر کارکردهای مهم مساجد است.

وی با اشاره به اهمیت بحث فرهنگسازی، افزود: با وضع قوانین و تقنین می توان مردم را جامعه پذیر کرد ولی فرهنگ پذیر کردن جامعه نیازمند یک حرکت طولانی بوده و این پروسه نیز از خانواده ها آغاز می شود.

این فعال حوزه اجتماعی با اشاره به بحث تولید مفاهیم از سوی نخبگان و دانشگاهیان، گفت: مقام معظم رهبری در جریان فتنه ۸۸ مفهوم بسیار مهمی را مطرح کردند که سمت و سوی جریان را به سوی دیگر برد و یک تهدید عظیم را به فرصت تبدیل کرد و

آن این بود که جنبش سبز را نه یک جنبش (دارای مفهوم مقدس) بلکه یک فتنه معرفی کردند و سپس تبیین آن را خواستار شدند.

وی با اشاره به بیان مفهوم بصیرت از سوی مقام معظم رهبری، اظهار کرد: ایشان، مفهوم بصیرت را نیز در جامعه مطرح کرده و تبدیل به گفتمان کردند. گفتمان ها، جامعه را از گزندها و توطئه ها مصون می سازند.

ارسال ۷۰ مقاله به دبیرخانه همایش حکمرانی متعالی در آذربایجان شرقی

میکائیل جمالپور، رئیس دانشگاه پیام نور آذربایجان شرقی و دبیر همایش استانی حکمرانی متعالی، اظهار کرد: تاکنون تعداد ۷۰ مقاله آکادمیک به دبیرخانه این همایش استانی ارسال شده اما قطعا ظرفیت آذربایجان شرقی به عنوان دومین شهر دانشگاهی کشور بیشتر از این تعداد مقاله است.

وی تاکید کرد: نکات بسیار ارزشمندی در هر یک از نشست های این همایش مطرح می شود که هر یک جای بحث جداگانه داشته و با پرورش موضوعات و کلیدواژه های مربوطه می توان به مقالات بدیع و جدیدی در حیطه های مختلف حکمرانی محلی رسید.

وی ادامه داد: ویژگی منحصر به فرد انقلاب اسلامی این بود که از پیرامون شروع شده و به مرکز رسیده است. در حکمرانی متعالی نیز به دنبال این امر هستیم و حکمرانی از حاشیه به مرکز مطرح است (یا همان بحث تمرکززدایی).

جمالپور گفت: یکی از اهداف برگزاری این نشست ها، بیان نظرات مختلف نخبگان جامعه و نجات از سردرگمی آن ها از طریق گفتمان سازی و مقالات و رسیدن به یک فهم مشترک است که این روش در دنیا نیز تجربه شده است.

وی افزود: حکمرانی محلی یعنی باید به سمت سلول های جامعه و آحاد مردم برویم.